

Programma 1

Opgave

Leefbaarheid

Opgave Perspectief Leefbaarheid

We willen de samenhang en de betrokkenheid van inwoners bij de directe woonomgeving vergroten. De gemeente moet bereikbaar zijn voor inwoners. Daarom breiden we het wijkgericht SAMENwerken verder uit. Bovendien is het van groot belang dat de leefomgeving (sociaal) veilig, prettig ingericht en goed bereikbaar zijn. We pakken vandalisme, criminaliteit en jeugdoverlast aan en zetten extra in op het tegengaan van ondermijning.

Een groene omgeving draagt bij aan de samenhang in de buurt of wijk en biedt ruimte voor ontspanning, ontmoeting en verbinding. Daarnaast levert dit ook een belangrijke bijdrage aan de klimaatadaptatie zoals ook genoemd is in de opgave duurzaamheid.

Om aan deze ambities nadere invulling te kunnen geven doen we daarvoor in de eerste begrotingswijziging een voorstel.

1.1 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Openbare orde en veiligheid

Een zo veilig mogelijke gemeente door een integrale, preventieve, gebiedsgerichte aanpak in samenwerking met inwoners en partners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Leefbaarheid-stimulering wijken / buurten

Het team wijkgericht SAMENwerken gaat actief de wijk in om met inwoners in gesprek te gaan. Dit met als doel om inwoners te stimuleren en enthousiasmeren voor betrokkenheid bij hun leefomgeving. Het team wijkgericht SAMENwerken zorgt voor contact tussen de inwoners, de gemeentelijke organisatie en samenwerkingspartners. Op het moment dat de inwoners een gezamenlijk initiatief hebben voor hun wijk of buurt dan ondersteund en coacht het team wijkgericht SAMENwerken deze bewonersgroep en brengt hen in contact met de medewerkers van de betrokken vakgebieden of samenwerkingspartners.

1.2 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

Verkeer en vervoer

We willen de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid in onze gemeente verbeteren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wegen, straten en pleinen

In 2021 is het wegenbeheerplan 2021-2025 met het meerjarenprogramma 2021-2022 Wegbeheer vastgesteld.

Met dit beheerplan zijn extra budgetten beschikbaar gesteld om de kapitaalgoederen op onderkant

C niveau te onderhouden. Uit de recent uitgevoerde wegininspecties blijkt dat de huidige budgetten toereikend zijn om het wegenareaal op onderkant C niveau te houden.

Maaien bermen

We werken in west Brabant samen met 13 gemeentes en het Waterschap en Staatsbosbeheer om de biodiversiteit te vergroten. Dit doen we door gezamenlijk ecologisch te maaien en het beheer en de monitoring op elkaar af te stemmen.

Bruggen en duikers

In oktober 2022 wordt een inspectie van het areaal bruggen en duikers verricht. Het is nog onzeker of het huidige budget toereikend is, ook met de enorme prijsstijgingen die in 2022 hebben plaats gevonden. Ook is eventueel groot onderhoud aan Bergse brug in 2023-2024 noodzakelijk. Dit moet nog uit de inspectie blijken.

Straatreiniging

De afgelopen jaren hebben wij een subsidie ontvangen vanuit Nedvang voor het bestrijden van zwerfafval in de openbare ruimte. Hierdoor is er een netwerk met zappers ontstaan, hebben scholen les gehad over zwerfafval en zijn er mooie initiatieven tot stand gekomen. Deze subsidie wordt vanaf 2023 niet meer uitgegeven. Naar verwachting komt er een nieuwe regeling tot stand waarin rekening gehouden is met statiegeld op flesjes en blikjes.

Bedrijfsmiddelen Straatreiniging

De gemeente Geertruidenberg beschikt over bedrijfsmiddelen (voertuigen, werkmaterieel en gereedschappen) die ingezet worden bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Op basis van de gebruiksduur van al deze middelen is het jaar van vervanging bepaald en aangegeven in het investeringsplan 2023-2026.

Gladheidsbestrijding

De gemeente Geertruidenberg heeft als wegbeheerder de zorg voor de kwaliteit van de wegen op het grondgebied binnen de gemeentelijke grenzen. In ons gladheidsbestrijdingsplan is aangegeven wat voor inspanningsverplichting wij verrichten in de winterperiode. Om deze inspanningsverplichting te leveren is het gebruik van inhuur, tractie en strooimiddelen noodzakelijk. In 2023 vervangen wij de strooier welke ingezet wordt voor fietspaden en bruggen, omdat de huidige al geruime tijd is afgeschreven. In het investeringsplan is een bedrag van € 43.000 opgenomen.

Bedrijfsmiddelen Wegen Straten Pleinen

De gemeente Geertruidenberg beschikt over bedrijfsmiddelen (voertuigen, werkmaterieel en gereedschappen) die ingezet worden bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Op basis van de gebruiksduur van al deze middelen is het jaar van vervanging bepaald en aangegeven in het investeringsplan 2023-2026.

Openbare verlichting

OV masten

In juni 2022 is uit OVL inspectie naar voren gekomen dat circa 1500 lichtmasten op korte termijn vervangen dienen te worden i.v.m. veiligheid. Dit houdt in dat voor de jaren 2023 t/m 2032 de totale kosten circa € 1.370.000 bedragen. In de aanvangsjaren 2023 t/m 2026 zal dit bedrag gemiddeld per jaar hoger zijn omdat de meeste masten ouder dan 50 jaar zijn. Voor de jaren 2023 t/m 2026 is jaarlijks € 200.000 opgenomen in het investeringsplan.

Armaturen

Alle “gewone” lampen worden uit gefaseerd omdat deze niet meer leverbaar zijn. Daarnaast zijn 1773 armaturen ouder dan 25 jaar en zijn aan het einde hun levensduur. Voor de komende jaren gaan we 500 armaturen per jaar vervangen. Voor de jaren 2023 t/m 2026 is jaarlijks € 250.000 opgenomen in het investeringsplan.

Verkeersregelingen

De gemeente herstelt schades en vernielingen aan de openbare verlichting. Het verhalen van de schades is uitbesteed.

Duurzaam veilig

Binnen Duurzaam Veilig worden onze mensgerichte verkeersmaatregelen uitgevoerd. Hierbij gaat het voornamelijk over verkeerseducatie op scholen volgens het Brabants Veiligheids Label en de inzet van bijvoorbeeld Veilig Verkeer Nederland met diverse projecten die zij uitvoeren. Verkeerseducatie is naast een veilige infrastructuur en handhaving een basispijler voor een duurzaam veilige verkeerssituatie.

A27 Maatregelen / Omgevingsvisie Hooipolder

Vanaf 2023 wordt gestart met de verbreding van de A27. Knooppunt Hooipolder wordt gereconstrueerd, de Keizersveerbruggen vervangen, nieuwe verbindingsweg vanaf aansluiting 33 en de A27 verbreed. Deze werkzaamheden moet begeleid worden en de omgeving op worden voorbereid.

Verkeerszaken

We zorgen binnen dit thema dat we randvoorwaarden voor een bereikbare, veilige en leefbare gemeente verbeteren. Dit doen we met het houden van verkeers- en parkeeronderzoeken en het actueel houden van ons beleid. Ook de samenwerking in de regio m.b.t. regionale mobiliteitsopgave en het behartigen van onze belangen daarbinnen hoort hierbij.

1.3 Parkeren

Wat willen we bereiken?

Parkeren

We hebben aandacht voor de parkeersituatie op plekken met hoge parkeerdruk. Daar waar nodig en mogelijk wordt de parkeerdruk in evenwicht gebracht.

Wat gaan we daarvoor doen?

Parkeerplaatsen en trottoirs

De gemeente voert in samenspraak met burgers aanpassingen door aan parkeerplaatsen en trottoirs. De kosten worden verrekend met de burgers.

1.4 Economische havens en waterwegen

Wat willen we bereiken?

Economische havens en waterwegen

Binnen de gemeente worden watergangen (sloten, rivieren en kanalen) beheert door de gemeente, het waterschap en Rijkswaterstaat. Voor gemeentelijke watergangen zijn wij veelal wettelijk verplicht deze te beheren conform de waterwet en gemeentelijke zorgplichten. Onze havens willen wij bereik- en bruikbaar houden voor beroeps- en recreatievaarders.

Wat gaan we daarvoor doen?

Sloten/ waterlossingen

We maaien de gemeentelijke sloten conform de Keur van het waterschap de Brabantse Delta. De Keur is een wet die aansluit op regels uit de Waterwet.

Watergemalen en fontein

Betreft het onderhouden van de fontein in de Veste en de brandweerpompen binnen de gemeente.

Waterwegen/vaarwegen

Uit de laatste peilingen van de Dongen die in maart 2022 zijn uitgevoerd blijkt dat de aanwas van slib in de vaargeul zeer weinig is. Hierdoor is het de verwachting dat komende jaren geen baggerwerkzaamheden noodzakelijk zijn. Voor de B watergangen is het huidige beleid toereikend. Zorg is wel dat de prijsstijgingen die in 2022 hebben plaatsgevonden financiële druk zetten op het huidige budget.

1.5 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat willen we bereiken?

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

We zetten ons in voor het behoud en de ontwikkeling van onze culturele infrastructuur.

Wat gaan we daarvoor doen?

Muziek en Zangverenigingen

Op grond van het subsidieprogramma behorend bij de Subsidieverordening Sociaal Domein zullen ook in 2023 diverse subsidies worden toegekend.

Openluchtpodia

Vanwege het tot voor kort niet op een adequate wijze kunnen invullen van de vacature gebouwenbeheer zijn er binnen het onderhoudsprogramma achterstanden opgelopen. In de eerste helft van 2023 zullen de achterstanden zo veel als mogelijk worden opgepakt. Tevens zal beleid worden ontwikkeld hoe om te gaan met de gemeentelijke gebouwen en zal, mede op basis hiervan, worden gekomen tot een geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan. Dit zal ter vaststelling aan uw raad worden aangeboden.

1.6 Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

Cultureel erfgoed

We willen het lokale erfgoed verder inventariseren, waarderen, beschermen en benutten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vestinggrachten

We onderhouden de vestingwerken door natuurlijke begrazing

Torenklokken, uurwerken en speelwerken

Vanwege het tot voor kort niet op een adequate wijze kunnen invullen van de vacature gebouwenbeheer zijn er binnen het onderhoudsprogramma achterstanden opgelopen. In de eerste helft van 2023 zullen de achterstanden zo veel als mogelijk worden opgepakt. Tevens zal beleid worden ontwikkeld hoe om te gaan met de gemeentelijke gebouwen en zal, mede op basis hiervan, worden gekomen tot een geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan. Dit zal ter vaststelling aan uw raad worden aangeboden.

1.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat willen we bereiken?

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Een adequate onderhoudsniveau voor onze plantsoenen en parken. Dit gaan we vormgeven in het programma openbare ruimte.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bedrijfsmiddelen Plantsoenen en Parken

De gemeente Geertruidenberg beschikt over bedrijfsmiddelen (voertuigen, werkmaterieel en gereedschappen) die ingezet worden bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Op basis van de gebruiksduur van al deze middelen is het jaar van vervanging bepaald en aangegeven in het investeringsplan 2023-2026.

Dierenparken

Voortzetten van het dagelijks beheer van het hertenparkje.

Plantsoenen en parken

In 2021 en 2022 hebben we een pilot uitgevoerd met lang gras in de kernen. We hebben een aantal gazons omgevormd naar lang gras. Aan de hand van de reacties van bewoners en een opgestelde evaluatie hebben we een nieuwe gazonkaart ontwikkeld waarbij duidelijk is welke stukken we lang kunnen laten en welke gazons kort beheert blijven. Uit de evaluatie blijkt dat het noodzakelijk is om (natuur)doelen in de gazons te behalen we de komende jaren het lange gras twee keer dienen te maaien, op te ruimen en af te voeren. De gazons bestaan momenteel voornamelijk uit lang gras met weinig tot geen kruiden en bloemen. Om het lange gras af te maaien, op te ruimen en af te voeren is een extra budget benodigd van € 25.000.

Speelterrinen en voorzieningen

Voor de inrichting van de speelterrinen wordt nauw samen gewerkt met de inwoners, hun kinderen en speelleveranciers. Er wordt actief contact gezocht en in overleg met inwoners en de kinderen, geadviseerd door de speelleverancier een keus gemaakt voor een speeltoestel dat van meerwaarde is in dat speelterrein.

Het uitgangspunt is dat alle kinderen in de gemeente Geertruidenberg leuk en veilig kunnen spelen. Elk speelterrein voorziet in alle speelwaarden en zijn geschikt voor elke leeftijd. Het aanbod van speeltoestellen is zeer divers wat kinderen en ouders uitnodigt om een wandeling langs diverse speelterrinen te maken.

1.20 Mutaties reserves

Wat willen we bereiken?

Mutaties reserves programma 1

De reserves hebben verschillende functies. Waaronder een bufferfunctie voor het opvangen van onverwachte tegenvallers en risico's (weerstandscapaciteit). Een bestedingsfunctie voor het reserveren van middelen voor specifiek doel of activiteit. Een egalisatiefunctie voor het egaliseren van tarieven over meerdere jaren. Ook kunnen jaarlijks terugkerende en (sterk) fluctuerende lasten met een reserve daarbij worden verrekend. Daarnaast kennen de reserves een financierings- en dekkingsfunctie zoals o.a. dekking van kapitaallasten van investeringen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Reserve bomenfonds

Met raadsbesluit is het "Bomenbeleidsplan Niet kappen maar koesteren" vastgesteld en een bomenvoorziening ingesteld. De besteding van de middelen uit de bomenvoorziening komen ten goede aan de kwaliteit en de verduurzaming van zowel het gemeentelijke als particuliere bomenbestand van de gemeente. De voeding geschiedt structureel met € 5.000 ten laste van de exploitatie.

Reserve afschrijving. Inv. Maatschappelijk Nut

Deze reserve is ingesteld om te voldoen aan de regels van het (nieuwe) BBV en onze financiële verordening waarbij is bepaald dat ook op investeringen met maatschappelijk nut moet worden afgeschreven. De reserve is gevoed door overheveling vanuit een aantal reserves die dienden als eenmalige dekking van de investering. De reserve wordt nu belast voor de structurele afschrijvingen nadat de investering is afgerond. De looptijd bedraagt 40 jaar.

Reserve afschrijving restauratie Fort Lunet

De reserve wordt gebruikt voor het dekken van de afschrijvingslasten van de restauratiekosten Fort Lunet na aftrek van de subsidie.

1.30 Wat mag het kosten?

P1 Overzicht Baten en Lasten

Begroot totaal van lasten

Pr.	Taakveld	Taakveld omschrijving	Na wijziging 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
P1	1.2	Openbare orde en veiligheid	144	146	146	146	146
P1	2.1	Verkeer en vervoer	5.028	3.268	3.195	3.226	3.246
P1	2.2	Parkeren	10	6	6	6	6
P1	2.4	Economische havens en waterwegen	211	257	197	197	197
P1	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	81	38	38	38	38
P1	5.5	Cultureel erfgoed	40	40	58	58	58
P1	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.116	1.876	1.875	1.875	1.875
TOTAAL			7.630	5.631	5.515	5.546	5.566

Begroot totaal van baten

Pr.	Taakveld	Taakveld omschrijving	Na wijziging 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
P1	1.2	Openbare orde en veiligheid	8	8	8	8	8
P1	2.1	Verkeer en vervoer	2.227	277	280	280	280
P1	2.2	Parkeren	9	5	5	5	5
P1	2.4	Economische havens en waterwegen	18	18	18	18	18
P1	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	418	0	0	0	0
P1	5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0
P1	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	27	14	14	14	14
TOTAAL			2.707	322	325	325	325

Begroot totaal van bestemming

Pr.	Taakveld	Taakveld omschrijving	Na wijziging 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
P1	0.10	Mutaties reserves lasten	945	5	5	5	5
P1	0.10	Mutaties reserves baten	1.126	105	0	0	0
TOTAAL			-181	-100	5	5	5

Begroot resultaat

TOTAAL LASTEN	7.630	5.631	5.515	5.546	5.566
TOTAAL BATEN	2.707	322	325	325	325
TOTAAL RESERVES	-181	-100	5	5	5
SALDO Programma 1	4.742	5.209	5.195	5.226	5.246

Bedragen afgerond op veelvoud van € 1.000

1.40 Investeringsbudget

Investeringsbudget

In programma 1 zijn voor de periode 2023-2026 de onderstaande investeringen voorzien:

	Investeringsbudget 2023	Investeringsbudget 2024	Investeringsbudget 2025	Investeringsbudget 2026
Opgave 1, Leefbaarheid				
Fietspad Groenendijk	1.600.000			

Investerings t.b.v. tractie wegen, straten en pleinen				
Vrachtwagen 67-bdj-3	270.000			
Strooier	43.000			
Fuso werkbus vp-156-h		60.000		
Fuso werkbus vv-881-x		73.000		
Fuso werkbus vv-218-x		60.000		
Fuso werkbus vv-219-x		60.000		
Shovel		50.000		
Borstelmachine		75.000		
Mercedes bus v-723-tl			75.000	
Mercedes bus v-713-tf			75.000	
Calamiteitenauto				45.000
Investerings t.b.v. openbare verlichting				
OV: armaturen 2023	90.000			
OV: lichtmasten 2023	10.000			
OV: armaturen 2023 inspectie	160.000			
OV: lichtmasten 2023 inspectie	190.000			
OV: armaturen 2024		90.000		
OV: lichtmasten 2024		10.000		
OV: armaturen 2024 inspectie		160.000		
OV: lichtmasten 2024 inspectie		190.000		
OV: armaturen 2025			90.000	
OV: lichtmasten 2025			10.000	
OV: armaturen 2025 inspectie			160.000	
OV: lichtmasten 2025 inspectie			190.000	
OV: armaturen 2026				90.000
OV: lichtmasten 2026				10.000
OV: armaturen 2026 inspectie				160.000
OV: lichtmasten 2026 inspectie				190.000

1.50 Risico's

Achterstallig onderhoud wegen, infrastructurele kunstwerken, vaarwegen, havens, riolering en openbare verlichting

Met het vaststellen van het beheerplan is besloten om het wegenonderhoud conform het minimale kwaliteitsniveau Provincie Noord Brabant op onderkant C-niveau te handhaven. Met het vaststellen van het meerjarenprogramma 2021-2022 is begonnen met het wegwerken van achterstallig onderhoud. Een zorgpunt is dat veel wegen in de jaren 50, 60 en 70 zijn aangelegd en dus aan het einde van hun levenscyclus zijn. Ook door het intensiever gebruik van ons areaal verouderen de wegen in een hoger tempo waardoor achterstallig onderhoud constant aanwezig is. Eventueel ontstane rehabilitatie zal met het achterstallig onderhoud worden meegenomen.

Daarnaast is Visie Hooipolder uitgewerkt en is in de planning voor de komende jaren meegenomen. Hierdoor worden wegen, die zijn benoemd in deze planning en eventueel achterstallig onderhoud hebben, uitgesteld. Wanneer uit de weginspectie blijkt dat er wegen vallen onder achterstallig onderhoud (kwaliteitsniveau D) worden deze wegen als eerste op de planning van het jaarlijks wegenonderhoud gezet en uitgevoerd. Geprobeerd wordt met de uit te voeren weginspecties (2 jaarlijkse cyclus) een langere doorkijk te maken om achterstallig onderhoud te voorkomen en te kijken of integrale afstemming mogelijk is. Een deel van het onderhoud betreft wegen in het buitengebied. Door de functie van niet-prioritaire wegen in het buitengebied te veranderen kan hiermee ook een deel van het daar ontstane achterstand, achterstallig onderhoud wegen niveau D, worden weggewerkt. De functieverandering vindt plaats door bestaande asfalt- en elementenwegen bij einde levensduur om te vormen naar alternatief vormgegeven wegen met lagere onderhoudskosten.

1.60 Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren

Voor programma 1 zijn geen beleidsindicatoren voorgeschreven.

